

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1021648/3

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיינים:

הרב דניאל אדרי – אב"ד, הרב בן ציון הכהן רבין, הרב אלעד עלי

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד דוד רוזן)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד עמוס צדיקה)

הנדון: חלוקת רכוש

פסק דין

בפנינו סיכומים בתיק הרכוש והגיעה עת הכרעה.

נסקור בקצרה את קורות התיק.

הצדדים נישאו בתאריך כ"ד בטבת תשס"ד (8.1.2002). לצדדים שני ילדים, בן יליד 2002 ובת ילידת 2008.

בתאריך ו' באדר תשע"ה (25.2.2015) הגיש הבעל תביעת שלום בית ולחילופין גירושין וכרוך לה תביעת רכוש.

בדיון הראשון שהתקיים בעניינם של בני הזוג הם הופנו לייעוץ ובתאריך ו' בתמוז תשע"ו (12.7.2016) הגיש הבעל בקשה לבית הדין ובה ביקש להתגרש מאשתו ולחלק את הרכוש.

בא כוח האישה ביקש לקבוע מועד דיון בבקשת הבעל. במועד הדיון הצדדים הציגו את הסכמותיהם שעיקרן הסכמה לגירושין וצורת חלוקת הרכוש. לשאלת בית דין אם האישה מוכנה לשלם בית השיבה האישה שהבעל עזב את הדירה המשותפת ולא עשה כלום בתהליך הטיפול הזוגי כדי לשמור על שלום בית.

הצדדים התגרשו בבית הדין בתאריך ד' באייר תשע"ז (30.4.2017) ובפני בית הדין עומדת שאלת הרכוש, בעוד שאלות החזקת הילדים ומזונות הילדים בסמכות בבית המשפט.

לצדדים דירה ב[...]. שנרכשה באוגוסט 2001 בסך של 750,000 ש"ח כאשר הצדדים לקחו הלוואת משכנתה בסך של 600,000 ש"ח. חוות דעת שמאי לגבי הערכת שווי הדירה הוגשה לבית הדין בתאריך כ"ז באדר א' תשע"ו (7.3.2016) ובו נקבע שערך הדירה המשותפת הוא 1,300,000 ש"ח.

חוות דעת אקטואר לגבי איזון זכויות הוגשה לבית הדין בתאריך כ"ט במרחשוון תשע"ז (30.11.2016), בסיכומיו קבע רואה החשבון שיש שתי חלופות.

א. העברת סך של 181,398 ש"ח מהאישה לאישה (סכום זה מורכב מסך של 90,431 ש"ח איזון משאבים, ותוספת של 90,967 בגין פערי השתכרות ונכסי קריירה).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב. תשלום חודשי מהאישה לאישה ממרץ 2017 עד פברואר 2022 בסך חודשי של 1,801 ש"ח (פיצוי בגין פערי השתכרות בסך של 90,967 ש"ח), ובנוסף לכל האמור בחלופה ב' בחוות הדעת מתאריך 4.7.2016 (ראה שם הפירוט).

בדיון שהתקיים בתאריך ג' באדר תשע"ז (1.3.2017) העלה הבעל טענה על גנבת סך של 90,000 ש"ח כאשר האישה הכחישה את הדבר. כמו כן הבעל טען שהוא מכר את דירת הוריו והכסף הועבר אליו.

בדיון שהתקיים בתאריך כ"ז באייר תשע"ז (23.5.2017) בא כוח הבעל ביקש לחקור את האקטואר בעניין חוות הדעת שהגיש לבית הדין בטענה שיש בה ליקויים מהותיים בעיקר בנושא הפיצויים בגין פערי השתכרות.

לגבי הטענות על גנבת כספים אמרה האישה שהייתה בבית כספת עם כספים שהבעל קיבל מקבלנים שונים, האישה הודתה שלקחה כסף לפני כעשר שנים אבל בשנים האחרונות – לטענתה – לא לקחה והבעל הוא שלקח את הכספים. בית הדין חזר ושאל אם היא לקחה מהבעל 90,000 ש"ח בצורה כלשהי, האישה השיבה שהיא לא לקחה שהיות שהיו כספים הבעל לקח אותם ולכן היא דורשת חצי מהכסף הנ"ל.

הבעל סיפר לבית הדין שהוא מכר את דירת הוריו במחיר של 450,000 ש"ח ובסכום זה השתמש לכיסוי המשכנתה ולהוצאות מחיה בתקופה שבה לא עבד, את היתרה שם בכספת. כשראה שהאישה לקחה משם כספים הוא החביא את מה שנשאר ליד המזגן וכאשר בא להוציא את הכסף משם כדי להחליף את הדולרים הוא לא מצא את הכסף.

בתאריך ד' בכסלו תשע"ח (22.11.2017) התקיים דיון הוכחות שבו נחקרו הבעל והאישה והאקטואר מר ירון ועקנין וכפי שיובא לקמן.

טענות הבעל

דו"ח אקטואר

הבעל אינו מקבל את דו"ח האקטואר. פערי ההשתכרות שהוצגו בדו"ח אינם משקפים נכונה את המציאות, הבעל אינו בעל השכלה אקדמית ואין לו כישורים מיוחדים, הוא עובד כסוכן מכירות וככזה יכולת ההשתכרות שלו תלויה פעמים רבות בגורמים שאינם תלויים בו.

דירת הורי הבעל

להורי הבעל הייתה דירה ברחוב [...] שנמכרה במהלך נישואי הצדדים בסך של 435,000 ש"ח – הכסף ניתן לבעל, הבעל העביר סך של 260,000 ש"ח לטובת הקטנת המשכנתה, היתרה נוצלה לטובת קיום הצדדים וסך של 90,000 ש"ח נותר בבית הצדדים. לדברי הבעל כסף זה לא שייך לאישה ולכן מגיעים לו החזרים על שימוש שעשתה בו וכפי שיובא לקמן בהרחבה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הדירה

דירת המגורים הוערכה על ידי השמאי מר וייסבלום בסך של 1,300,000 ש"ח. הבעל מקבל את הערכת השמאי ומוכן למכור את חלקו בדירה לאישה ולחילופין למכור את הדירה למרבה במחיר ולחלק את ערכה בשווה בין הצדדים, וזאת לאחר שהאישה תחזיר לאיש סך של 260,000 ש"ח שקיבל ממכירת דירת הוריו ועל ידם שילם חלק מהמשכנתה.

העלמת כספים

לדברי הבעל חלק מהכסף שנשאר בידו ממכירת דירת הוריו הושאר בבית הצדדים בכספת. האישה העלימה מהכספת כספים בפעם הראשונה לפני כעשר שנים סך של 20,000 ש"ח ולאחר שגילה זאת, הבעל החביא את יתרת הכסף, סך של 90,000 ש"ח, מעל המזגן. לדברי הבעל גם סכום זה נעלם משם. הבעל דורש שהאישה תחזיר לו סך של 90,000 ש"ח שלקחה שלא כדין.

פיצוי לבעל

הבעל דורש פיצוי מהאישה על מעשי הכיעור שעשתה בהיותם נשואים, בסך של 800,000 ש"ח בחלוקה של 100,000 ש"ח לכל שנה.

טענות האישה

דו"ח אקטואר

האישה מקבלת את דו"ח האקטואר כלשונו ודורשת את כל המגיע לה על פי הדו"ח כולל פערי השתכרות. האישה אף טוענת שהסכמתה לסמכות בית הדין בעניין הרכוש הותנתה באימוץ דו"ח האקטואר.

דירת הצדדים

האישה מקבלת את חוות דעת השמאי ומוכנה לחלוקת הדירה על פי חוות דעת זו. האישה מבקשת לקנות את חלקו של הבעל בדירה.

כתובת האישה

לאישה כתובה על סך 101,000 ש"ח והיא כלולה באיזון המשאבים. אבל האישה עומדת על תוספת פיצוי בגין התנהגותו של הבעל.

דירת הורי הבעל

בא כוח האישה הצביע על סתירות מהותיות בטענות הבעל בדבר הדירה של הוריו: בדיון שהתקיים בתאריך ד' בכסלו תשע"ח (22.11.2017) טען שהדירה נמכרה בסך של 460,000 ש"ח ובכתבי הטענות נכתב שהדירה נמכרה בסך של 435,000 ש"ח, זאת – כמו שנכתב בכתב ההגנה [בתביעה קודמת שלה] מתאריך ד' במרחשוון תשס"ז (26.10.2006)

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שבו נכתב שהסכום שהתקבל עבור מכירת הדירה הוא 435,000 ש"ח וצוינה חלוקה של הכספים שהתקבלו. מהחלוקה עולה שלא נשאר לבני הזוג כספים שכן אחרי העברת סך של כ-260,000 ש"ח לטובת המשכנתה השתמשו בשאר לסילוק חובות ולמחיה של המשפחה (סעיפים 12.7-12.8),

כמו כן נטען שם שבני הזוג הסכימו שכספים אלו שייכים לאיש בלבד ותמורתם מתחייבים בני הזוג להחזיק את אימו של האיש בבית אבות.

כאן המקום להעיר על דברי בא כוח האישה שכתב בסיכומים (סעיף 13 עמוד 7) שהאיש שילם בכל חודש סך של 6,000 ש"ח עבור אימו, הכפיל סכום זה בשבעים ושניים חודש וקיבל סך של 432,000 ש"ח שהוציא הבעל על אימו. 'שכח' בא כוח האישה ולא הזכיר את טענת הבעל שהכחיש תשלום זה, ואמר שהתשלום היה רק בהתחלה ולאחר מכן עברה האם לבית אבות אחר והתשלום פחת בהרבה – פרט שהיה לבא כוח האישה להזכיר ולא להעלימו מבית הדין (עיין פרוטוקול הדיון מתאריך ד' בכסלו תשע"ח 22.11.2017 החל בשורה 77), וד"ל.

מכתבי טענות האישה ובא כוחה עולים שני דברים:

א. לא היה כסף שהושאר בבית הצדדים וזה בניגוד לטענות הבעל.

ב. הכסף אומנם הוכנס לחשבונם של בני הזוג בצורה זו או אחרת אבל במקביל – מכספם של בני הזוג הוחזקה אימו של האיש בבית אבות. האישה הציגה את החוזה שנחתם בין בית האבות שבו שהתה אם האיש ובין האיש ואימו (שניהם תתומים על החוזה) וקבלות על התשלומים החודשיים.

דיון והכרעה

לגבי דירת הצדדים למעשה אין ויכוח. הצדדים קיבלו את חוות דעת השמאי ומוסכם עליהם שהאישה תרכוש את חלקו של הבעל.

הצדדים מסכימים שדירת הורי הבעל נמכרה ושכספי הדירה הועברו לבעל.

טענות הבעל בדבר קבלת ההחזרים נדחות.

ונסביר:

אילו היה הבעל מכניס את הכסף שקיבל ממכירת הדירה של הוריו לחשבון פרטי שאינו משותף אין ספק שכסף ירושה שייך לו בלבד, אך הבעל העדיף להעביר חלק גדול לטובת כיסוי המשכנתה ויש לראות זאת כמתנה שנתן לאישה והרי כספים אלו הם כספים משותפים, שאם לא כן מדוע לא שמר את הכסף בחשבון נפרד. עוד יש לומר שאין בכלל מקום לדיון הנ"ל אם הכספים שייכים לבעל או לא: הרי הבעל עצמו ובא כוחו כתבו בכתב ההגנה שתמורת הכסף שקיבל הבעל ממכירת דירת הוריו מתחייבים הצדדים להחזיק את אימו של הבעל בבית אבות ולשלם את התשלום שיידרש, כך אף עשו כפי שהוכח לבית הדין מהחוזה שנחתם בין הבעל ואימו לבית האבות ומהקבלות על החזקת האם בבית אבות.

אומנם בחקירתו בדיון שנערך בתאריך ד' בכסלו תשע"ח (22.11.2017) לא הכחיש הבעל את האמור בכתב ההגנה אלא טען שאינו זוכר, אבל לגבי החזקת אימו בבית אבות טען בתחילה שהוא היה רק ה'גזבר' שאסף את הכסף מכל האחים. טענתו זו נדחת ממספר סיבות:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

א. לבית הדין הוצג החוזה שהוא עצמו חתום עליו ולא רק אימו וכן קבלות על התשלומים שהם על שמו. כל עוד לא הוכח אחרת יש להניח שהוא ששילם את תשלומים.

ב. טענה זו – שהוא רק היה ה'גזבר' ולא החזיק את אימו – נסתרת מדבריו שלו עצמו בכתב ההגנה וכפי שהובא לעיל.

ג. מעבר לאמור יש לציין שדבריו של הבעל לאורך חקירתו היו מלאים בסתירות ובניסיונות להתחמק מתשובות כנות, וזאת בלשון המעטה. הבעל עצמו בסוף דבריו בדיון הנ"ל חזר בו והודה שהוא שזן את אימו (שורה 128 לפרוטוקול) וטען שזה מכספי המשכורת שלו ולכן מגיע לו – לבדו – לקבל את הכסף בחזרה. אחר כך חזר ואמר שהכסף להחזקת אימו יצא מהחשבון המשותף (שורה 134) וכל זה שלא כמו שאמר בתחילת דבריו שהוא רק היה ה'גזבר' של האחים. (עיי' שם בפרוטוקול, וד"ל).

לגבי גנבת כספים על ידי האישה: לטענה זו אין כל ראיה וללא ראיה אי אפשר לחייב את האישה. מעבר לכך הטענה אף נסתרת מדבריו של הבעל עצמו בכתב ההגנה וכפי שפורט לעיל. בנוסף לכך, האישה אף הצהירה שמוכנה להיבדק בעניין זה בפוליגרף, גם הבעל אמר שהוא מוכן להיבדק אך מסיבותיו שלו העדיף הבעל שלא ללכת לבדיקת הפוליגרף, וד"ל (עיי' פרוטוקול הדיון מיום כ"ז באייר תשע"ז (23.5.2017) שורה 17 והלאה וכן פרוטוקול הדיון מיום ד' בכסלו תשע"ח (22.11.2017)).

גם תביעת האישה לקבל חלק מסך 90,000 ש"ח נדחית. לבית הדין לא הובאה כל ראיה, שאכן היה כסף בכספת המשותפת ושאותו לקח אחד מהצדדים. דברי הבעל שטען כך נסתרים מדבריו שלו עצמו ובהעדר ראיות לכך שהיה כסף ושאת הצדדים לקחו שלא כדין אי אפשר לחייב ויש לומר שכספים אלו יצאו אך לצורך המחייבה, מה עוד שאת הטענה בגין 90,000 ש"ח לא העלתה האישה כלל עד לאחר שהאיש העלה זאת.

בעניין דו"ח רואה החשבון – האקטואר: כפי שהובא לעיל הבעל לא מקבל את דבריו של האקטואר שלאיוזן כולל יש צורך שהבעל ישלם פיצוי לאישה על פערי השתכרות.

בדיון שנערך בתאריך בד' בכסלו תשע"ח (22.11.2017) נחקר רואה החשבון מר ירון ועקנין על ידי באי כוח הצדדים. מדבריו בחקירה נראה שלא היה מודע לכל העובדות ובכלל זה למחלתו של האיש שסובל מפריצת דיסק ואף אושפז בבית חולים (שורה 195 לפרוטוקול). אין ספק שדבר זה הוא גורם חשוב בחישוב פערי ההשתכרות ונכסי הקריירה, האיש נטול השכלה אקדמית או מקצועית אין לו תואר אקדמי שאכן יכול להשפיע על הכנסתו או קידומו, האיש הוא איש מכירות שצבר ניסיון ושכרו החודשי מורכב משכר יסוד ותשלומי עמלה בהתאם להיקף המכירות (משכורתו היא "משכורת מזל"), אך אין זה מקנה לו חוסן בעבודתו או גורם שייחשב אדם בעל קריירה, אמנם אלמנט זה הובא בחשבון על ידי האקטואר והוא היה מודע לו, אך לדעת בית הדין אלמנט זה נשקל באופן מצומצם ביותר, וזאת כיוון שלהבנתו יש אלמנט של כישורים אישיים (שורות 190–191 לפרוטוקול).

עוד יש לומר שהאיש בזמן הנישואין עבד בחמש עבודות ובחלק מהזמן היה מובטל ועבד בעבודות מזדמנות. כידוע היקף הפער בכושר ההשתכרות תלוי גם בהיקף הרכוש הביתי שמתקבל כתוצאה של איוזן המשאבים, היקף השכלתו של בן הזוג. מאחר שמדובר באישה עובדת ובעל ללא השכלה כלל שעבודתו בזמן הנישואין בחברת [...] הייתה פחותה מחמש שנים, ומאחר שהאיש והאישה מודים שחלק גדול מכספי מכירת בית ההורים של הבעל הלך לכיסוי המשכנתה, ואין ספק האישה נהנית מחלק זה בחלוקת הדירה ואף מקבלת חלק נכבד

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

והגון מהדירה – דירה שנרכשה בסך של 750,000 ש"ח, הצדדים לקחו הלוואת משכנתה בסך של 600,000 ש"ח. בתאריך כ"ז באדר א' תשע"ו (7.3.2016) נקבע שערך הדירה המשותפת הוא 1,300,000 ש"ח, כיום ודאי שהדירה שווה הרבה יותר, והאישה קונה את חלקו של האיש בהתאם לחוות דעת השמאי ומקבלת סכום נכבד באיזון המשאבים.

משכך טענות הבעל בדבר הפיצויים מתקבלות באופן חלקי, והבעל יעביר לאישה סך של 10,000 ש"ח כפיצוי בגין פער ההשתכרות.

הטענות ההדדיות בדבר פיצויים על פגיעה במשך חיי הנישואין נדחות.

בעניין הכתובה יש לציין שהאישה לא פתחה תיק כתובה ואף לא התקיים דיון בעניין הכתובה, וזאת על אף האמור שהאישה זכאית לכתובה אלא אם יוכח אחרת. אך דיון זה מתייתר מאחר שבסכום שהאישה מקבלת באיזון הנכסים גלום גם סכום הכתובה ואין מנהג בתי הדין ליתן גם איזון משאבים וגם כתובה.

מסקנות

א. חלקו של האיש בדירת הצדדים יימכר לאישה.

ב. מסך הכספים שהאישה צריכה להעביר לאיש עבור חלקו בדירה יגרע חובו של הבעל בגין איזון זכויות ופיצוי ותשלום הכתובה בסך של 101,000 ש"ח.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ה בניסן התשע"ח (10.04.2018).

הרב אלעד עלי

הרב בן ציון הכהן רבין

הרב דניאל אדרי – אב"ד